

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 24/03/2026 09:57
Sayı: E-120.07.03-1823208

Sayı : E-54045643-610-23979949
Konu : Soru Önergeleri (7/38018)

7/38018
GK 74

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.12.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1767440 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan KUNT AYAN'a ait 7/38018 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/38018) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 066CAB8B-E80A-442A-8C94-17CA0B70C96C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN DİLAN KUNT AYAN'A AİT 7/38018 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde yağışlar, 2025-2026 üretim sezonunda uzun yıllar ortalamasının üzerinde olup ekilişler tamamlanmıştır. Bitkilerin fenolojik gelişimlerinde herhangi bir olumsuzluk bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca stratejik tarımsal ürünlerin üretiminin havzalara göre planlanarak yönlendirilmesi, bitkisel üretimin artırılması, verim ve kalitenin yükseltilmesi, tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması hedeflenmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda, 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" 14.09.2023 tarihli ve 32309 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tarımsal üretimin planlanması, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi için Bakanlıkça belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce Bakanlıktan izin alınması yönünde düzenleme yapılmıştır. Suyu merkeze alan bitkisel üretim planlamasına esas ürünlerin belirlenmesinde ülkemiz gıda arz güvenliği, ürünlerin stratejik önemi, insan ve hayvan beslenmesi açısından önem, arz talep dengesi ve dış ticaret potansiyeli, su varlığı ve su kısıtı ile ürün uygunluk alanları gibi kriterler dikkate alınmıştır. Bu kapsamda ülke genelinde 13 ürün (buğday, arpa, dane mısır, mercimek, nohut, kuru fasulye, aspir, kanola, kütlü pamuk, soya, yağlık ayçiçeği, patates, kuru soğan) ve yem bitkileri ürün grubu planlama kapsamına alınmıştır.

2025 üretim yılından itibaren uygulamaya başlanan yeni destekleme modelinde bitkisel üretim desteklemeleri temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme desteği olmak üzere üç ana başlıkta toplanmıştır. 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında temel ve planlı üretim desteği üreticilerin en temel iki girdisi olan mazot ve gübre maliyetleri ile ilişkilendirilmiştir.

Temel destek ile ÇKS'ye kayıtlı üreticilerin, yetiştiriciliğini yaptığı tüm ürünlerin mazot maliyetinin %50'si, gübre maliyetinin %25'i karşılanmaktadır. Yetiştirilen ürünler planlama kapsamında ise üreticilere temel destekle birlikte verilecek ilave planlama desteği ile mazot maliyetinin tamamı ve gübre maliyetinin yarısının karşılanması hedeflenmiştir.

Yeraltı sularının yetersiz seviyede bulunduğu ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği 11 ilin 52 ilçesinde bulunan sulu tarım arazilerinde, ilgili üretim yılında planlama kapsamında yer alan ve az su tüketen mercimek, nohut, fiğ, yem bezelyesi, aspir, buğday, arpa ve yağlık ayçiçeği üreten çiftçilerimize ilave su kısıtı desteği verilmektedir. Üretim planlaması kapsamında, temel ve planlı üretim desteğine ilave olarak ödenen su kısıtı desteği ile mazot ve gübre maliyetinin %100'ü desteklenmektedir.

2025 üretim yılından itibaren uygulanan yeni destekleme modelinde çiftçilerin temel, planlı üretim ve üretimi geliştirme desteklerinden yararlanabilmesi için münavebe kurallarına uyması gerekmektedir. Bu kapsamda çiftçilerin 2024 üretim yılında ÇKS'ye kayıtlı en son ürününden başlamak üzere, ilgili havzanın ürün çeşitliliğine göre kuruda 2'li münavebe, suluda 3'lü münavebe ve su kısıtı şartlarında 4'lü münavebe uygulanacaktır.

Üretimi geliştirme desteği kapsamında, verim ve kaliteyi artırmak amacıyla sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları ve katı organik-organomineral gübre destekleri ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Diğer taraftan Bakanlığımızca ülke genelinde yürütülen "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" kapsamında üretim planlaması ile uyumlu bir şekilde işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerin, uygun münavebe planı ve ekim yöntemleri uygulayarak stratejik ürünlerin üretiminde kullanılması, iklim değişikliğini dikkate alarak kuraklığa dayanıklı çeşitlerle hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak tohum, fide, fidan gibi girdilerde azami %75 hibe yolu ile il tarım ve orman müdürlüklerince hazırlanan projeler hayata geçirilmektedir. Proje için ülke genelinde 2025 yılında 679 milyon TL kaynak tahsis edilmiş olup proje çalışmalarına 2026 yılında da devam edilecektir.

Kuraklık afeti 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanun'u kapsamında yer alan teminatlar dahilindedir. Devlet Destekli Tarım Sigortaları (TARSİM) ile; üreticilerimiz, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı, yeşil mercimek ve yağlık ayçiçeği ürünlerini kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı % 70 devlet prim desteği ile köy bazlı verim sigortası yaptırarak korunabilmektedir.

Üreticilerimizin T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Ziraat Katılım Bankası A.Ş.ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden (TKK) 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile 2024/15 No'lu Uygulama Esasları Tebliği kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve TKK'nın kendi usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde;

- %25 oranında faiz indirimi uygulanarak 1 yıl ertelenebilmekte ve
- %20 oranında faiz indirimi uygulanarak azami 5 yıl taksitlendirilebilmektedir.

Bunun dışındaki faizsiz borç ertelenmesi ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

Doğal afetler nedeniyle tarımsal faaliyetleri zarar gören üreticilerin kullanmış oldukları faiz indirimli (sübvansiyonlu) kredilerin; 2023/8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 4. Maddesindeki esaslar doğrultusunda ertelenmesi/taksitlendirilmesi imkânı bulunmaktadır.

Diğer taraftan, herhangi bir nedenle ödeme gücüne düşen üreticilerimizin kredi borçları Ziraat Bankası uygulamaları kapsamında cari faiz oranları ile azami 5 yıla kadar taksitlendirilebilmektedir.